

Βοηθώντας τους μαθητές των Τάξεων Υποδοχής στην Ιστορία

Παναγιώτα Αμανατίδου, φιλόλογος στο 2^ο

Γυμνάσιο Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης Ελληνικού

Γιατί να κάνω Ελληνικά μέσα από την Ιστορία;

- Η Ιστορία είναι ένα κατεξοχήν συμπεριληπτικό μάθημα
- Οι ιστορικές προσωπικότητες και τα γεγονότα, όπως και η ιστορική εξέλιξη είναι ιδιαίτερα ελκυστικά στα παιδιά
- Ειδικά η Αρχαία Ελλάδα αποτελεί μεγάλο μυστήριο και πρόκληση για πολλά παιδιά (ζητούν να μάθουν και να επισκεφτούν αρχαιολογικούς χώρους, κυρίως την Ακρόπολη των Αθηνών και την Κνωσό)
- Στο μάθημα της Ιστορίας δίνεται η ευκαιρία στον εκπαιδευτικό:
 - να συμπεριλάβει στοιχεία της κοινωνικής και πολιτισμικής Ιστορίας
 - να αναδείξει την ποικιλότητα των κοινωνιών του παρελθόντος
 - να επιτύχει τη διασύνδεση του τοπικού με το εθνικό, του περιφερειακού και το παγκόσμιο
 - να εντάξει το βίωμα τους στην ιστορική μελέτη
 - να αναδείξει πώς οπτικές, στάσεις και συμπεριφορές των ανθρώπων εμφανίζονται ιστορικά
 - να επιχειρήσει τη συγκριτική συνεξέτασή τους σε διαφορετικά ιστορικά και πολιτισμικά περιβάλλοντα
 - να προωθήσει μία δημοκρατική ιστορική εκπαίδευση μέσα από μία ανοιχτή και πλουραλιστική μαθησιακή διαδικασία
 - να προωθήσει τη συνεργατική μάθηση μέσω της πολυτροπικότητας και εναλλακτικών εκφραστικών μέσων, ώστε να μην αποκλείονται μαθητές με φτωχές γλωσσικές δεξιότητες και να ενθαρρύνονται όσοι έχουν άλλα ταλέντα

Τρόπος πρόσβασης σύμφωνα με το νομοθετικό πλαίσιο των μαθητών από ξένα σχολεία

- Σύμφωνα με το άρ. 4 παρ. 8, περ. 1 του Ν. 4692/2020 (ΦΕΚ 111/Α/12-6-2020) Αναβάθμιση του Σχολείου και άλλες διατάξεις:
 - Οι μαθητές που φοίτησαν επί δύο (2) τουλάχιστον πλήρη και συνεχή διδακτικά έτη σε ξένα σχολεία που λειτουργούν στο εξωτερικό **κατά το πρώτο έτος φοίτησης τους σε Ελληνικό Γυμνάσιο:** α) **δεν βαθμολογούνται** στα μαθήματα «Αρχαία Ελληνική **Γλώσσα** και **Γραμματεία**» και «Νέα Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία», β) **εξετάζονται προφορικά** στα μαθήματα «Μαθηματικά», «Φυσική», «**Ιστορία**», «Βιολογία» και «Αγγλικά» τόσο **κατά τη διάρκεια των τετραμήνων** όσο και **κατά τις προαγωγικές ή απολυτήριες εξετάσεις** και γ) εξετάζονται προφορικά στα υπόλοιπα μαθήματα κατά τη διάρκεια των τετραμήνων.

Οι μαθητές της παρούσας προάγονται ή απολύονται:

- i) όταν έχουν **σε κάθε μάθημα βαθμό ετήσιας επίδοσης** τουλάχιστον οκτώ (**8**) ή
 - ii) ii) όταν έχουν **γενικό μέσο όρο** βαθμών ετήσιας επίδοσης τουλάχιστον έντεκα (**11**).
- Αν δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις προαγωγής ή απόλυσης, οι μαθητές της παρούσας παραπέμπονται και εξετάζονται, όπως προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο, στη δεύτερη εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου, στα μαθήματα στα οποία ο βαθμός ετήσιας επίδοσης είναι μικρότερος από οκτώ (8).

Ενώ στην περ. 2 που αναφέρεται σε μαθητές που φοίτησαν επί δύο (2) τουλάχιστον πλήρη και συνεχή διδακτικά έτη σε ξένα σχολεία που λειτουργούν στο εξωτερικό κατά το δεύτερο έτος της φοίτησής τους σε Ελληνικό Γυμνάσιο εξετάζονται:

α) **προφορικά** στο μάθημα «**Αρχαία** Ελληνική **Γλώσσα** και **Γραμματεία**» τόσο κατά τη διάρκεια των τετραμήνων όσο και κατά τις προαγωγικές ή απολυτήριες εξετάσεις με βαθμολογική βάση το οχτώ (8),

β) **προφορικά** στο μάθημα «**Νέα** Ελληνική **Γλώσσα** και **Γραμματεία**» τόσο κατά τη διάρκεια των τετραμήνων όσο και κατά τις προαγωγικές ή απολυτήριες εξετάσεις με βαθμολογική βάση το οχτώ (8),

γ) **γραπτά** στα μαθήματα «Μαθηματικά», «Φυσική», «**Ιστορία**», «Βιολογία» και «Αγγλικά» τόσο κατά τη διάρκεια των τετραμήνων όσο και κατά τις προαγωγικές ή απολυτήριες εξετάσεις **με βαθμολογική βάση το δέκα (10).**

- Οι μαθητές της παρούσας **μετά το δεύτερο έτος** της φοίτησής τους **σε Ελληνικό Γυμνάσιο** βαθμολογούνται και προάγονται ή απολύονται, όπως προβλέπεται για τους μαθητές της ημεδαπής.
- Επομένως, το μάθημα της **Ιστορίας** εφόσον είναι στην ομάδα Α, σύμφωνα με το άρθρο 4 του νόμου 4692/2020 και τις ευνοϊκές διατάξεις του άρθρου 15 του ΠΔ 126/2016, εξετάζεται κατά το πρώτο έτος **προφορικά** με βάση το δέκα (10) και από το δεύτερο έτος και μετά κανονικά, γραπτά τόσο κατά τη διάρκεια των τετραμήνων όσο και κατά τις προαγωγικές ή απολυτήριες εξετάσεις, με βάση το δέκα (10)

Η Τάξη Υποδοχής και οι ανάγκες των μαθητών της

- ❖ Οι μαθητές που παρακολουθούν την Τ.Υ. **εγγράφονται στην κανονική τάξη**
- ❖ Στις Τ.Υ. Ι ΖΕΠ φοιτούν μαθητές/τριες με ελάχιστη ή μηδενική γνώση της ελληνικής γλώσσας.
- ❖ Σύμφωνα με την Υ.Α.169735/ΓΔ4/10.10.2017 και την εγκύκλιο 104463/ΓΔ4/28.06.2019 εκεί ακολουθείται εντατικό πρόγραμμα εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας 15 ωρών. Οι μαθητές/τριες που φοιτούν σε Τ.Υ. Ι ΖΕΠ παρακολουθούν παράλληλα και μαθήματα στην κανονική τους τάξη, σύμφωνα με απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων, σε συνεργασία με τον οικείο Συντονιστή Εκπαιδευτικού Έργου.
- ❖ Η φοίτηση στην Τ.Υ. Ι ΖΕΠ διαρκεί ένα διδακτικό έτος με δυνατότητα επέκτασης ενός (1) επιπλέον έτους.
- ❑ Οι μαθητές που παρακολουθούν την Τ.Υ. εφόσον εγγράφονται στην κανονική τάξη, πέραν του **15ωρου** γλωσσικής διδασκαλίας στην Τ.Υ. *ποια μαθήματα πρέπει να παρακολουθήσουν οι μαθητές στις υπόλοιπες **17 ώρες** του εβδομαδιαίου προγράμματος;*
- ❑ Τρία είναι τα κριτήρια που είναι χρήσιμο να αξιοποιηθούν για την επιλογή των μαθημάτων:
 - α) τα μαθήματα που με τις ευνοϊκές διατάξεις βαθμολογούνται και συμβάλουν στη προαγωγή ή απόλυση,
 - β) τα μαθήματα συνέχειας που μετά την εκπνοή της περιόδου των ευνοϊκών ρυθμίσεων αξιολογούνται με γραπτή ή προφορική εξέταση και
 - γ) τα μαθήματα που συμβάλουν στη συμπερίληψη και κοινωνικοποίηση των μαθητών.

Σε ό,τι αφορά τους **μαθητές** που παρακολουθούν και Τ.Υ. υπάρχει:

- ❑ Ανάγκη να βοηθηθούν στην κατανόηση της Ιστορίας
- ❑ Αντιμετώπισης της δυσκολίας κατανόησης των ιστορικών όρων
- ❑ Ανάγκη να διευκολυνθεί και ο εκπαιδευτικός της τάξης -> κάνοντας μια πολύτιμη αμοιβαία επωφελή «συμμαχία-συνεργασία» με τον/την συνάδελφο της Τ.Υ. προκειμένου να επιτευχθούν και οι στόχοι ίδρυσης και λειτουργίας των Τ.Υ. δηλαδή,
- ✓ η **μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου** μαθητών/-τριών προερχόμενων από ευάλωτες κοινωνικές ομάδες και μαθητών/-τριών με πολιτισμικές και θρησκευτικές ιδιαιτερότητες,
- ✓ η **βελτίωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων**, κυρίως στον γραμματισμό αλλά και στον αριθμητισμό και, επιπλέον, σε συμπληρωματικά αντικείμενα,
- ώστε αυτοί να καταστούν ικανοί να ανταπεξέλθουν στο πρόγραμμα σπουδών τους και να παραμείνουν στο εκπαιδευτικό σύστημα ολοκληρώνοντας τις σπουδές τους.
- Επιπλέον, για τους εκπαιδευτικούς των Τ.Υ. προβλέπεται ότι: «θα στελεχώσουν τις Τάξεις Υποδοχής με κύριο αντικείμενο την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας αλλά και τη διδακτική στήριξη σε άλλα αντικείμενα, ώστε να διευκολύνεται η **ομαλή προσαρμογή και η παραμονή στο εκπαιδευτικό σύστημα** των μαθητών/τριών από ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, των μαθητών/τριών με πολιτισμικές και θρησκευτικές ιδιαιτερότητες, καθώς και των προσφυγοπαίδων.»

Μέθοδοι διδασκαλίας και αξιοποίηση του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς για τις γλώσσες

- Μέθοδος **CLIL** (*Content and Language Integrated Learning*): Ταυτόχρονη διδασκαλία Γλώσσας και ενός άλλου Γνωστικού Αντικειμένου.
- Μέθοδος **Easy-to-read**: μας επιτρέπει να απλοποιήσουμε και να μεταγράψουμε κείμενο χρησιμοποιώντας το κατάλληλο λεξιλόγιο, απλές γραμματικές δομές, εικονογράφηση, κ.ά. ώστε να διευκολυνθεί η κατανόηση
- Μέσω του **Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς για τις γλώσσες**
- να προσδιοριστούν τα επίπεδα ελληνομάθειας και να εντοπιστούν οι διαφορές τους,
- να χρησιμοποιηθούν οι περιγραφητές για να επιλέξουμε το κατάλληλο διδακτικό υλικό και να σχεδιαστούν δραστηριότητες, σύμφωνα με το **Επίπεδο Γλωσσομάθειας** καθώς και με τα ενδιαφέροντα και τις ανάγκες των μαθητών, αλλά και για την αξιολόγησή τους.

Η αξιοποίηση του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς για τις γλώσσες (1)

- Λαμβάνοντας υπόψη ότι για τους μαθητές της Τάξης Υποδοχής το επίπεδο Ελληνομάθειας είναι συνήθως **κατώτερο από αυτό του αρχάριου/βασικού χρήστη – Επιπέδου A1** (Στοιχειώδες επίπεδο – Breakthrough level), το οποίο προσδιορίζεται από την ικανότητα του μαθητή να μπορεί ελέγχει ένα περιορισμένο **γλωσσικό** ρεπερτόριο σχετικό με συγκεκριμένες καθημερινές του ανάγκες. *(Εξάλλου στο νέο επικαιροποιημένο ΚΕΠΑ προβλέπεται το Επίπεδο A1-)*

Στο επίπεδο αυτό

- χρησιμοποιεί τον Ενεστώτα, τον Αόριστο και το Μέλλοντα με παράθεση μεμονωμένων λέξεων, κυρίως **ουσιαστικών**
- διατυπώνει **προφορικό λόγο** με απλό τρόπο σχηματίζοντας ερωτήσεις και απαντήσεις που αφορούν τα προσωπικά του στοιχεία, υπό την προϋπόθεση ότι ο συνομιλητής του μιλάει αργά και καθαρά και είναι διατεθειμένος να τον βοηθήσει.
- Επιπλέον, από τα γραπτά αλλά και τον προφορικό λόγο των παιδιών παρατηρούμε ότι στο επίπεδο αυτό παράγει περισσότερο **περιγραφικό** παρά αφηγηματικό **κείμενο**, παραθέτει **γραμμικά τα γεγονότα** με **προτάσεις ασύνδετες ή προτάσεις που συνδέονται διαρκώς με το «και»**
- **απουσιάζουν** η γενική πτώση, οι κειμενικοί δείκτες, η δήλωση χρονικών σχέσεων σε ένα κείμενο και άλλων ρητορικών σχέσεων (αιτιακών, αντιθετικών, κτλ).

Η αξιοποίηση του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς για τις γλώσσες (2)

- **Επιδιώκοντας να κατακτήσουν το επόμενο Επίπεδο A2** (Waystage - αρχικό/εισαγωγικό επίπεδο, **βασικού χρήστη**), το οποίο προσδιορίζεται από την ικανότητα του μαθητή να μπορεί ελέγχει ένα περιορισμένο ρεπερτόριο σχετικό με συγκεκριμένες καθημερινές του ανάγκες.

Στο επίπεδο αυτό

- Μπορεί να κατανοήσει προτάσεις και εκφράσεις που χρησιμοποιούνται συχνά και που σχετίζονται με περιοχές που είναι άμεσα συναφείς (π.χ. πολύ βασικές ατομικές και οικογενειακές πληροφορίες, αγορές, τοπική γεωγραφία, εργασία).
- Μπορεί να επικοινωνήσει σε απλά και συνηθισμένα καθήκοντα που απαιτούν απλή και απευθείας ανταλλαγή πληροφοριών για θέματα που του είναι οικεία και για θέματα ρουτίνας.
- Μπορεί να περιγράψει με απλά λόγια πτυχές του ιστορικού του, του άμεσου περιβάλλοντός του καθώς και θέματα άμεσης ανάγκης.

Η αξιοποίηση του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς για τις γλώσσες (3)

- **Επίπεδο A2** (Waystage - αρχικό/εισαγωγικό επίπεδο, βασικού χρήστη)
- Σε ό,τι αφορά την **κατανόηση γραπτού λόγου**, μπορεί
 - να διαβάσει πολύ σύντομα και απλά κείμενα.
 - να εντοπίσει συγκεκριμένες, προβλέψιμες πληροφορίες σε καθημερινό έντυπο υλικό, όπως διαφημίσεις, αγγελίες, μενού
 - να κατανοήσει απλές, προσωπικές επιστολές και ηλεκτρονικά μηνύματα.
- Σε ό,τι αφορά την **παραγωγή γραπτού λόγου**, μπορεί
 - να χρησιμοποιήσει μια σειρά από φράσεις και προτάσεις για να περιγράψει με απλό τρόπο την οικογένειά του και άλλους ανθρώπους, καθώς και τις συνθήκες ζωής του (εκπαίδευση, επάγγελμα κτλ.).
 - να σχηματίσει απλές προτάσεις με παρατακτική, αλλά και, σε μικρότερη κλίμακα, με υποτακτική σύνδεση, **χρησιμοποιούν** βασικό λεξιλόγιο και περισσότερους δείκτες κειμενικής δομής, **παραθέτουν** γραμμικά τα γεγονότα (με τη φυσική σειρά),
 - να **αιτιολογήσουν** με απλό λεξιλόγιο πράξεις και γεγονότα.

Διδακτικά παραδείγματα

Ι. ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΑ - ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' - Η ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΧΑΛΚΟΥ - ΑΠΟ ΤΟ 3.000 ΕΩΣ ΤΟ 1.100 π.Χ.

Είμαστε στο **3.000** πριν τη Γέννηση του Χριστού (π.Χ.).
Την Εποχή αυτή από το 3.000 – 1.100 π.Χ.
τη λέμε **Εποχή του Χαλκού**.

Γιατί;

Γιατί το 3.000 αρχίζουν να κάνουν εργαλεία από ένα μέταλλο που το λένε «χαλκό».

(Πριν έκαναν εργαλεία

από πέτρα ->Stone Age)

Εικόνα 1_Cyprum = Χαλκός (Cu)

Εικόνα 2_Εργαλεία από χαλκό

Και **σήμερα** χρησιμοποιούμε χαλκό. Δες την εικόνα

Στην Εποχή του Χαλκού έχουμε στην **Ελλάδα** τρεις (3) μεγάλους πολιτισμούς:

- Τον Κυκλαδικό πολιτισμό
- Τον Μινωικό πολιτισμό
- Τον Μυκηναϊκό πολιτισμό

Ας δούμε στο χάρτη πού ήταν αυτοί οι πολιτισμοί

1. Ο **Κυκλαδικός πολιτισμός** στα νησιά που λέγονται **Κυκλάδες**
2. Ο **Μινωικός πολιτισμός** στο νησί **Κρήτη**
3. Ο **Μυκηναϊκός Πολιτισμός** με κέντρο την πόλη **Μυκήνες**

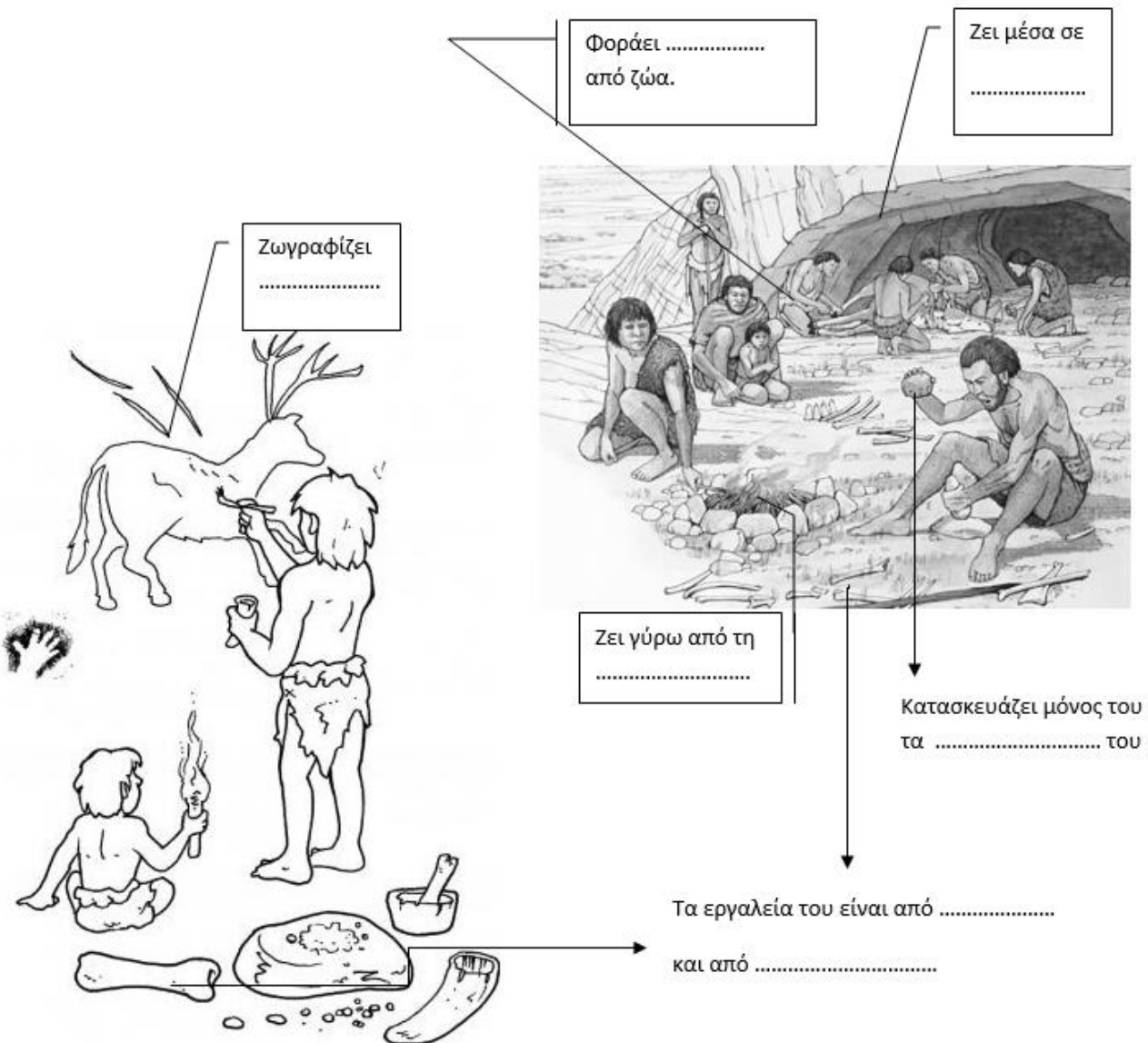
Η **Μεσόγειος θάλασσα** και τα **καράβια**

βοήθησαν τους ανθρώπους της Ελλάδας

να μάθουν πολλά από τον πολιτισμό στην **Αίγυπτο**.

Προϊστορική Εποχή

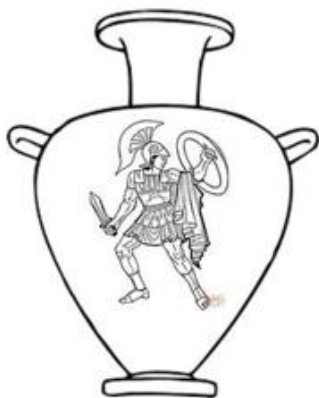
Γράψε λέξεις που ξέρεις:

ΕΥΘΡΟΜΟΡΦΑ ΚΑΙ ΜΕΛΑΝΟΜΟΡΦΑ ΛΙΤΕΙΑ

Χρησιμοποιήστε το αγγείο που ακολουθεί με τέτοιο τρόπο ώστε να το μετατρέψετε σε μελανόμορφο αγγείο.

Τι είναι αυτό;

Τι δείχνει η εικόνα;

ΕΥΘΡΟΜΟΡΦΑ ΚΑΙ ΜΕΛΑΝΟΜΟΡΦΑ ΛΙΤΕΙΑ

Χρησιμοποιήστε το αγγείο που ακολουθεί με τέτοιο τρόπο ώστε να το μετατρέψετε σε ερυθρόμορφο αγγείο.

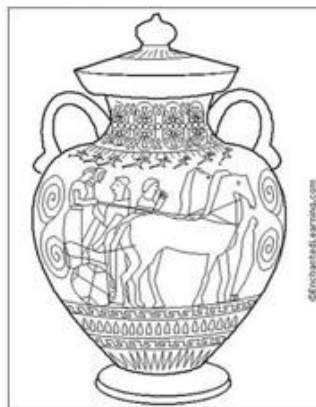
Τι είναι αυτό;

Τι δείχνει η εικόνα;

ΕΥΘΡΟΜΟΡΦΑ ΚΑΙ ΜΕΛΑΝΟΜΟΡΦΑ ΛΙΤΕΙΑ

Χρησιμοποιήστε το αγγείο που ακολουθεί με τέτοιο τρόπο ώστε να το μετατρέψετε σε ερυθρόμορφο αγγείο.

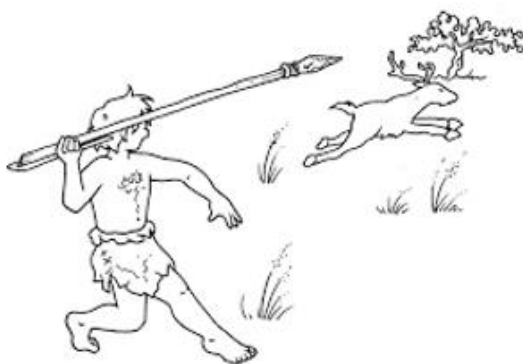

Τι είναι αυτό;

Τι δείχνει η εικόνα;

Τι είναι αυτό; Πού είναι;

Τι είναι αυτός;

Τι είναι αυτός;

Τι είναι αυτός;

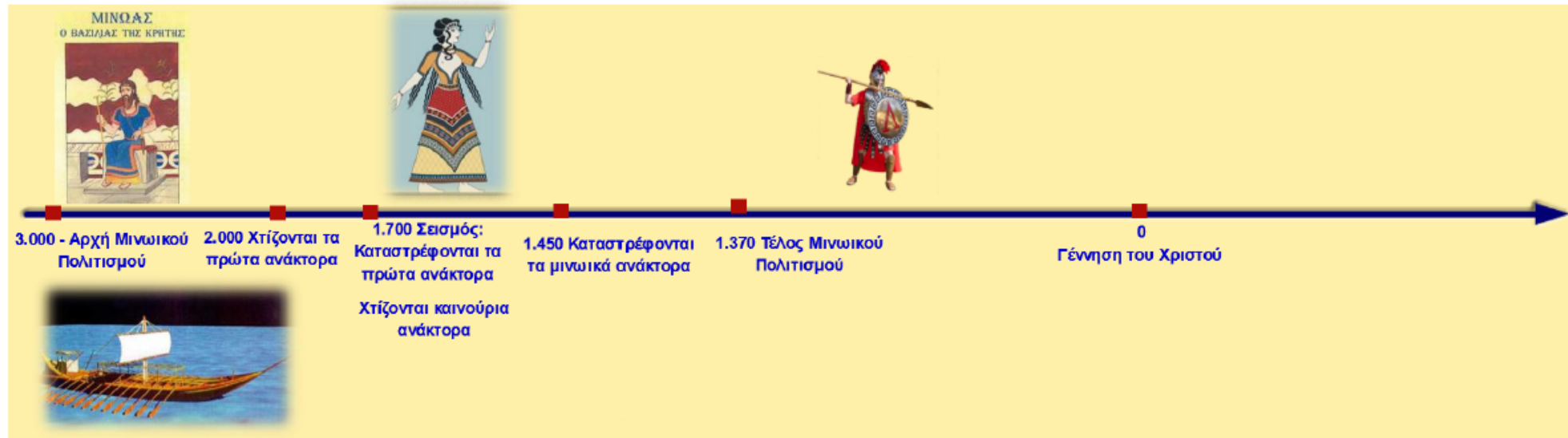

Τι είναι αυτός;

Ι. ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

Η ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΧΑΛΚΟΥ - ΑΠΟ ΤΟ 3.000 ΕΩΣ ΤΟ 1.100 π.Χ. – Ο Μινωικός Πολιτισμός

Το μάθημα αυτό είναι στο βιβλίο σας στις σελίδες **23-25** και στο Link

<http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSGYM-A105/749/4879,22313/>

Είχαμε δει ότι η Προϊστορία έχει στην αρχή την **Εποχή του Λίθου** (της πέτρας) που τελειώνει το 3.000 π.Χ.
και μετά την Εποχή του Χαλκού που τελειώνει το 1.100 π.Χ.

Στην **Εποχή του Χαλκού** έχουμε και τον πολιτισμό αυτό που τον λέμε **Μινωικό**.

Η Κρήτη είναι το νησί στη Μεσόγειο Θάλασσα που από το 3.000 π.Χ. μέχρι το 1.370 π.Χ. έγινε ο Μινωικός Πολιτισμός.

➡ Ας δούμε πρώτα ένα βίντεο:
<http://www.edutv.gr/index.php/istoria-2/minoiki-kriti>

➡ Γιατί έχει το όνομα «Μινωικός Πολιτισμός»;

➢ Από το βασιλιά της Κνωσού τον Μίνωα (δες στη Γραμμή του Χρόνου)

➡ Πώς ζουν και τι δουλειές κάνουν οι άνθρωποι στην Κρήτη;

- Οι άνθρωποι ζουν σε μικρούς οικισμούς (χωριά)
- Ταξιδεύουν με τα καράβια τους στην Αίγυπτο, στα νησιά Κυκλάδες, στο νησί Κύπρος και σε αλλού στο Αιγαίο και τη Μεσόγειο Θάλασσα
- Οι άνθρωποι της Κρήτης στα μινωικά χρόνια είναι έμποροι => πουλούσαν τα προϊόντα τους:

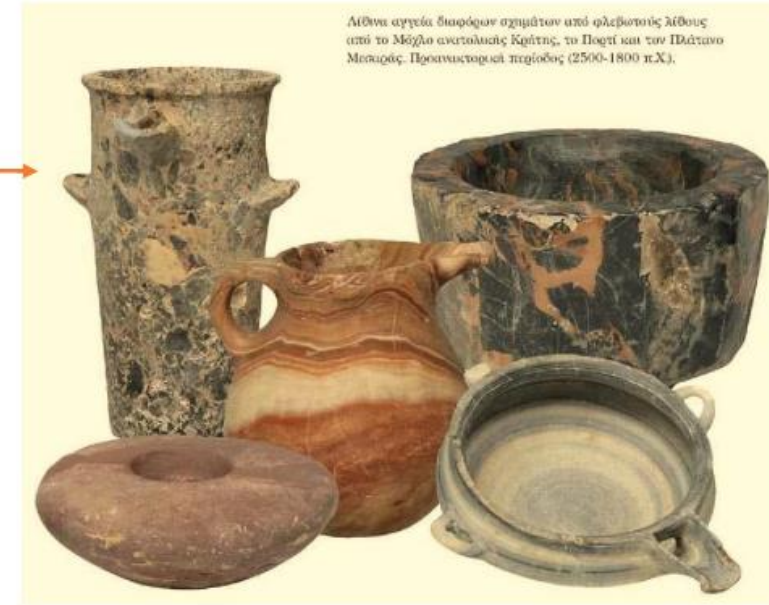
Τα αγγεία τους ήταν τότε από **πέτρα**

(=την πέτρα τη λέμε και «**λίθο**» και τα αγγεία από πέτρα τα λέμε «**λίθινα αγγεία**»).

Οι άνθρωποι της Κρήτης πουλούσαν και **ξύλα**

Έφερναν από άλλες περιοχές **μέταλλα** για να φτιάχνουν τα **όπλα** και τα **εργαλεία** τους

Λίθινα αγγεία διαφόρων σχημάτων από φλεβωτούς λίθους από το Μόγλο ανατολικής Κρήτης, το Πορτί και τον Πλάτανο Μεσαράς. Πραγματικοί περίοδοι (2500-1800 π.Χ.).

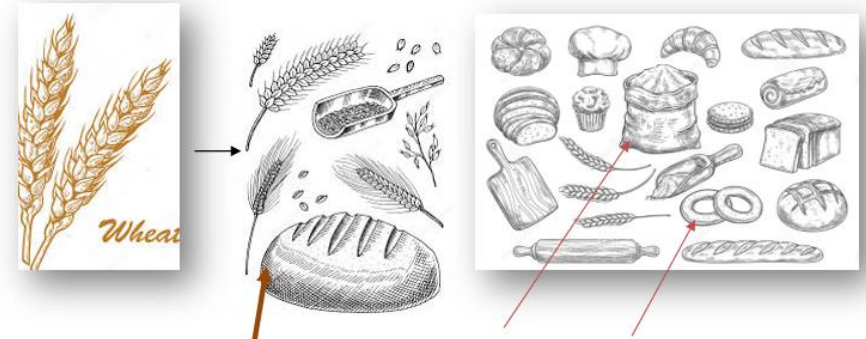
Τι έγινε όμως μετά το 2.000 π.Χ. ;

- Πολλοί οικισμοί (χωριά) της Κρήτης έγιναν πλούσια => έγιναν τα πρώτα **ανάκτορα** (παλάτια)
- Τέσσερα τέτοια ανάκτορα ξέρουμε στο νησί της Κρήτης: 1. στην **Κνωσό**, 2.στη **Φαιστό**, 3.στα **Μάλια**, 4.στη **Ζάκρο**
- Τα 4 πρώτα αυτά ανάκτορα **καταστρέφονται** το 1.700 π.Χ. γιατί έγινε ένας μεγάλος σεισμός
- Από το 1.700 π.Χ. μέχρι το 1.450 π.Χ. έγιναν καινούρια ανάκτορα πιο καλά, πιο μεγάλα και πιο σπουδαία.

Φύλλο εργασίας με το λεξιλόγιο

ο	η	το
χαλκός	θάλασσα	ξύλο
λίθος	πέτρα	μέταλλο
πολιτισμός	καρέκλα	όπλο
άνθρωπος	πόλη	εργαλείο
γεωργός	αυλή	ανάκτορο
ναυτικός	εποχή	δωμάτιο
ψαράς		αγγείο

Τα προϊόντα της Κρήτης ήταν το σιτάρι, το κριθάρι, οι ελιές και τα σταφύλια.

__σιτάρι__ →

__κριθάρι__ →

__ελιά (1)__ →

__αμπέλι__ →

__ελιές (2,3,4,...) →

__μέλισσα__ →

__μέλι__

Τι είναι και πώς είναι αυτά τα ανάκτορα ;

- ❖ Τα ανάκτορα είναι πολλά κτίσματα (σαν πολλά σπίτια μαζί)
- ❖ Έχουν πολλά δωμάτια
- ❖ Στο κέντρο έχουν μια μεγάλη αυλή (ορθογώνια) και γύρω από την αυλή τα δωμάτια
- ❖ Έχουν πολλούς ορόφους
- ❖ Έχουν πολλές και μεγάλες σκάλες
- ❖ Έχουν σύστημα ύδρευσης και αποχέτευση (δηλαδή είχαν σύστημα και έρχονταν το νερό αλλά και έφευγαν τα βρώμικα νερά)
- ❖ Δεν είχαν τείχη!

Ποιοι είναι μέσα στα ανάκτορα ;

- Στα ανάκτορα ζει ο βασιλιάς (ο άρχοντας) και
- όλοι όσοι δουλεύουν για την πόλη,
- όσοι έχουν σχέση με τη θρησκεία
- οι καλλιτέχνες έχουν εκεί τα εργαστήριά τους.

Μέσα στο ανάκτορο ζουν και δουλεύουν κάθε μέρα πάρα πολλοί άνθρωποι!

Το πιο ωραίο δωμάτιο στο ανάκτορο ήταν «η αίθουσα του θρόνου»,
(ο θρόνος ήταν το κάθισμα, η θέση, η μεγάλη καρέκλα του βασιλιά)

Ήξεραν να γράφουν τότε;

Στη μινωική Κρήτη επειδή έκαναν εμπόριο (πουλούσαν και αγόραζαν πράγματα) είχαν μία γραφή που δε μπορούμε να την καταλάβουμε...

Τη γραφή αυτή τη λένε «Γραμμική Α'».

Οι αρχαιολόγοι βρήκαν πινακίδες από πηλό (χώμα που το έψηναν) που πάνω έχουν χαραγμένη Γραμμική Α'.

Η Γραμμική Α είναι σαν τα ιερογλυφικά

που είχαν στην Αίγυπτο

και αυτό φαίνεται στο δίσκο της Φαιστού.

Ποιος αρχαιολόγος έκανε ανασκαφές
και ανακάλυψε την Κνωσό;
Ο Άγγλος Άρθουρ Έβανς

Ερώτηση 1^η :

Διάλεξε τη Σωστή απάντηση:

1. Η Κνωσός βρίσκεται:
α. Στην Κρήτη β. Στην Πελοπόννησο γ. στις Κυκλάδες
2. Στο νησί της Κρήτης υπήρχαν ανάκτορα
α. 2 β. 3 γ. 4
3. Ο Έβανς ανακάλυψε:
α. την Κνωσό β. την Τροία γ. τις Μυκήνες
4. Ο βασιλιάς στην Κνωσό ήταν ο
α. Δαίδαλος β. Μίνωας γ. Οδυσσέας

Ερώτηση 2^η :

Γράψε Σ για κάθε Σωστή και Λ για κάθε Λάθος απάντηση:

1. Στην Κρήτη υπήρχε μόνο ένα ανάκτορο.
2. Οι πόλεις της Κρήτης δεν είχαν τείχη.
3. Οι μινωίτες αγόραζαν κρασί από την Αίγυπτο.
4. Ο Μινώταυρος ήταν βασιλιάς της Κρήτης.

1. Εξερεύνηση στο ανάκτορο στην Κνωσό Παρακολούθησε το βίντεο και απάντησε στις ερωτήσεις κάθε φορά που το βίντεο σταματά

Φτιάχνουμε Γλωσσάρι

Λεξιλόγιο (vocabulary, مفردات اللغة, ლექსიკა, лексика, ذخیره الفاظ, kelime hazinesi, واژگان, 词汇量)

Ελληνικά	Αγγλικά	Αραβικά	Γεωργιανά	Βουλγαρικά	Ουρντού	Τούρκικα	Περσικά	Κινέζικα
ο πολιτισμός	the civilization, the culture	ثقافة	კულტურა	культура	ثقافت	kültür	فرهنگ	文化
το νησί	the island	جزيرة	კუნძული	остров	جزیره	ada	جزیره	岛
η θάλασσα	the sea	بحر	ზღვა	more	سمندر	deniz	دریا	海
ο άνθρωπος	the human being (a man, woman, or child)	رجل	კაცი	мъж	آدمی	adam	مرد	人
το καράβι	the ship	الغاب	ნავი	лодка	کشتی	tekne	کشتی	船
τα προϊόντα	The products	المصنوعات	პროდუქტები	продукти	مصنوعات	ürünler	محمولات	产品展示
λάδι	oil, oleum	نפט	ზეთი	масло	تیل	yağ	زیت	油
μέλι	honey	عسل	საყვარელო	мед	شید	bal	عسل	亲爱的
κρασί	wine	نبيذ	ღვინო	вино	شراب	şarap	شراب	酒
αρχαιολόγος	archaeologist	علم الآثار	არქეოლოგი	археолог	میر آثار قدیمہ	arkeolog	یاستان شناس	考古学家
χώμα	soil	أرض	ნიადაგი	земя	مٹی	yeryüzü	خاک	土
παλάτι	palace	قصر	სასახლე	дворец	محل	saray	قصر	宫
Αυλή	courtyard	فناء	ეზო	двор	صحن	avlu	حياط	码
Δωμάτιο	room	غرفة	ოთახი	стая	کمرہ	oda	اتاق	房间
τοιχος	wall	جدار	კედელი	стена	دیوار	duvar	دیوار	墙

Ερώτηση 5^η :**Δες τις εικόνες και απάντησε:**

1) Στην εικόνα είναι άνθρωποι

α. 2 β. 3 γ. 4

2) Οι άνθρωποι αυτοί είναι

α. γεωργοί β. ναυτικοί γ. μεταλλουργοί

3) Ο ψηλός άνδρας κρατά στο χέρι ένα που

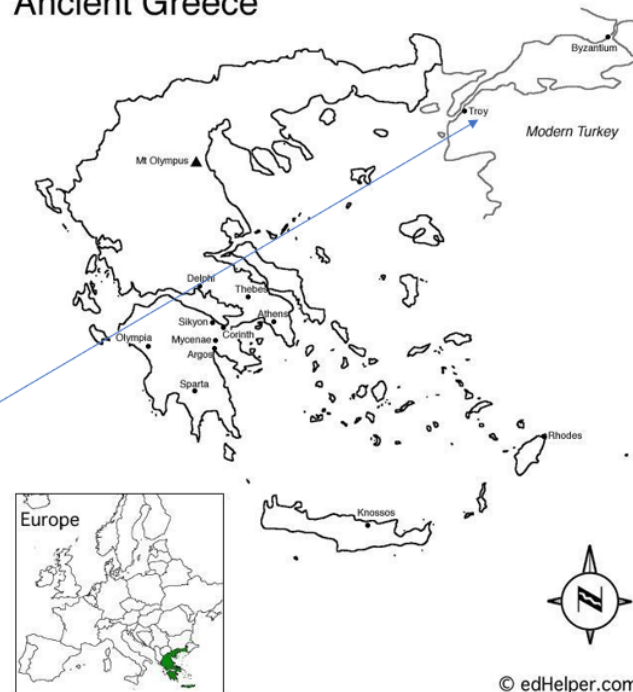
το λένε «σφυρί»

α. εργαλείο β. όπλο γ. αγγείο

4) Στο χαμηλό τραπέζι πάνω είναι ένα

α. χάρτη β. αγγείο γ. ποτήρι2^ο Γυμνάσιο Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης Ελληνικού**Οι τρεις πολιτισμοί της Εποχής του Χαλκού**

- Βρες στο χάρτη πού έγινε ο Μινωικός Πολιτισμός
- Βρες στο χάρτη πού έγινε ο Μυκηναϊκός Πολιτισμός
- Βάλε σε κύκλο το κέντρο του Μυκηναϊκού Πολιτισμού
- Βάλε σε κύκλο πού έγινε ο Κυκλαδικός Πολιτισμός
- Πού πήγαιναν με τα καράβια τους οι μινωίτες;
Βάλε →
- Πού πήγαιναν με τα καράβια τους οι μυκηναίοι;
Βάλε →
- **Γράψε στα Ελληνικά:**
 - Ο Μυκηναϊκός Πολιτισμός είχε κέντρο την πόλη
 - Ο βασιλιάς Μίνωας ζούσε στην πόλη, που είναι στο νησί
 - Ο Κυκλαδικός Πολιτισμός έγινε στα νησιά
 - Ο βασιλιάς στις Μυκήνες ήταν ο που πήγε και στον πόλεμο στην και ήταν αρχηγός για τους Έλληνες.

Ancient Greece

© edHelper.com

5) Στην εικόνα είναι ένα

α. ανάκτορο β. σπίτι γ. καράβι

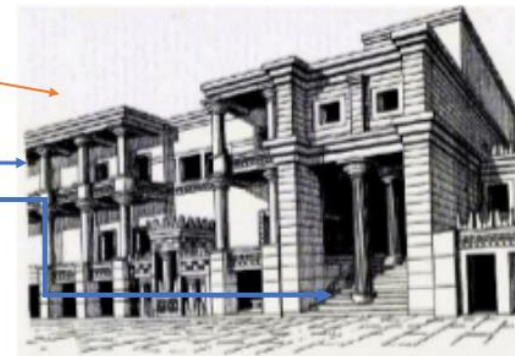
6) Μέσα σε αυτό ζει

α. ο Μινώταυρος β. ο βασιλιάς γ. ο θεός

7) Το παλάτι έχει πολλές

α. αυλές β. τοιχογραφίες γ. σκάλες

8) Πάνω από τη μεγάλη σκάλα υπάρχουν δύο

α. πόρτες β. παράθυρα γ. αγγεία

Ι. ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

Η ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΧΑΛΚΟΥ - ΑΠΟ ΤΟ 1.600 ΕΩΣ ΤΟ 1.100 π.Χ. – Ο Μυκηναϊκός Κόσμος (μέρος Α)

Το μάθημα αυτό είναι στο βιβλίο σας στις σελίδες **29-30** και στο Link

<http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSGYM-A105/749/4879,22315/>

Είχαμε δει ότι η Προϊστορία έχει στην αρχή την **Εποχή του Λίθου** (της πέτρας) που τελειώνει το 3.000 π.Χ. και μετά την Εποχή του Χαλκού που τελειώνει το 1.100 π.Χ.

Στην **Εποχή του Χαλκού** έχουμε και τον πολιτισμό αυτό που τον λέμε **Μυκηναϊκό**.

Οι Μυκήνες είναι πόλη στην Πελοπόννησο, όπου από το 1.600 π.Χ. μέχρι το 1.100 π.Χ. έγινε ο Μυκηναϊκός Πολιτισμός.

➡ Ας δούμε πρώτα ένα βίντεο: <http://photodentro.edu.gr/v/item/video/8522/517>

➡ Γιατί έχει το όνομα «**Μυκηναϊκός Πολιτισμός**»;

- Γιατί οι **Μυκήνες** ήταν το σημαντικότερο **κέντρο** του πολιτισμού αυτού.

➡ Ο **Μυκηναϊκός Πολιτισμός** ήταν μόνο στις Μυκήνες;

- **Όχι, η Πελοπόννησος** που είναι εκεί και οι **Μυκήνες** ήταν το **κέντρο**, αλλά ανάκτορα είχε και στην **Τίρυνθα** και στην **Πύλο** και στη **Θήβα**. Τα ανάκτορα αυτά χτίζονται περίπου **το 1.400 π.Χ.** και καταστρέφονται περίπου **το 1.200 π.Χ.**

➡ Πώς ήταν τα ανάκτορα αυτά;

- Τα ανάκτορά τους ήταν χτισμένα σε **ακροπόλεις**, στο πιο ψηλό μέρος της πόλης πάνω σε **λόφο**, που τις οχύρωναν με ισχυρά **τείχη**. Όπως και τα μινωικά, τα μυκηναϊκά ανάκτορα ήταν το κέντρο της διοίκησης και του εμπορίου.
- Η ακρόπολη στις Μυκήνες είχε γύρω γύρω τα «**κυκλώπεια τείχη**». Δηλαδή, τείχη από πολύ μεγάλες πέτρες.

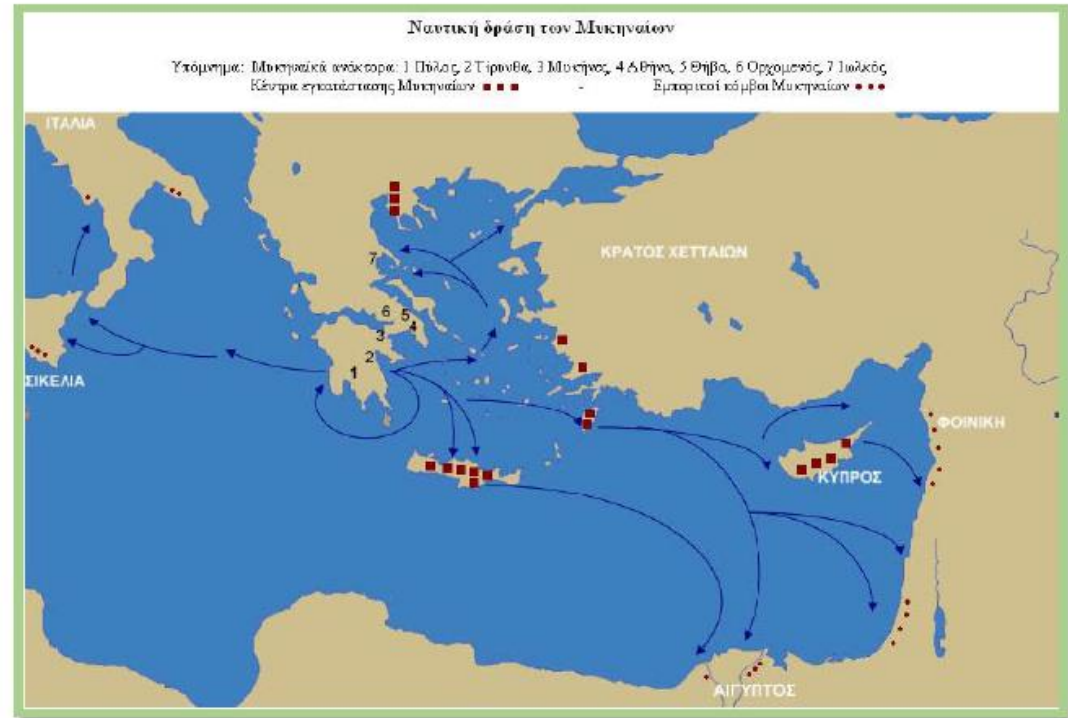

- Εκτός από τα τεράστια τείχη με τις πολύ μεγάλες πέτρες οι μυκηναίοι έκαναν και **πολύ μεγάλους τάφους** για τους βασιλιάδες. Όταν δηλαδή πέθαινε ένας βασιλιάς τον έβαζαν σε ένα τεράστιο τάφο, που τον λένε «**θολωτό τάφο**» και ήταν σαν ένα πολύ μεγάλο δωμάτιο. Ο **τάφος του Αγαμέμνονα**, του βασιλιά των Μυκηνών, είναι ο πιο γνωστός.

➡ Πώς ζουν και τι δουλειές κάνουν οι άνθρωποι στα Μυκηναϊκά χρόνια;

- Οι άνθρωποι ζουν μέσα στην ακρόπολη αλλά και πιο μακριά στην εξοχή στους **δήμους**
- Είναι **ναυτικοί** και **ταξιδεύουν με τα καράβια** τους θάλασσα για να ανταλλάξουν, να πουλήσουν και για να αγοράσουν πράγματα (προϊόντα) => είναι και **έμποροι**
- Είναι **γεωργοί** και **κτηνοτρόφοι**

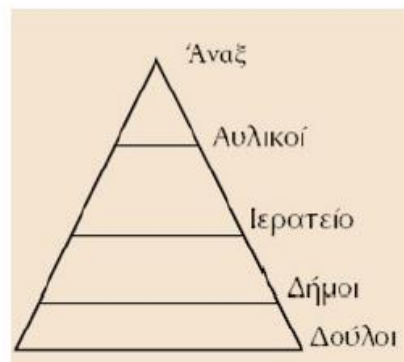
- Είναι **μεταλλουργοί** => λιώνουν μέταλλα (σίδηρο, χαλκό, κλπ) και κάνουν εργαλεία, όπλα, κοσμήματα
- Κάνουν όμως πράγματα και με την **πέτρα** (λίθος) και με το **ελεφαντόδοντο**
- Οι μυκηναίοι πήγαν με τα καράβια τους σε ολόκληρο το **Αιγαίο**, την **Κύπρο**, τη **Μικρά Ασία**, και έφτασαν έως την **Ισπανία**, την **Αίγυπτο**, τη **Φοινίκη**. Αντάλλασσαν τα προϊόντα τους – αγγεία, κρασί, λάδι, όπλα κ.ά. – με χρυσό, ασήμι, ελεφαντόδοντο, πολύτιμους λίθους, μπαχαρικά και υφαντά.

Είδαμε ότι την εξουσία την έχει πρώτος απ' όλους ο βασιλιάς, που λέγεται και «άναξ». Κάτω από το βασιλιά όμως ποιοι είναι;

Κάτω από αυτόν ήταν:

- οι διάφοροι αξιωματούχοι -> οι **αυλικοί**
- οι ιερείς -> το **ιερατείο**
- ο λαός -> οι **δήμοι**
- και τέλος οι **δούλοι**.

Άναξ: ο Βασιλιάς, ο αρχηγός σε όλα: στην πόλη, στη θρησκεία, στο στρατό

Αυλικοί -ανώτατοι αξιωματούχοι, αυτοί είχαν πολλά μεγάλα χωράφια (πολύ πλούσιοι)

Ιερατείο: διαχειριστές της περιουσίας των ιερών (ναών)

Δήμοι: οι κάτοικοι κάθε περιοχής που ήταν γεωργοί, κτηνοτρόφοι, και τεχνίτες.

Δούλοι: η κατώτερη κοινωνική βαθμίδα (πάρα πολλοί άνθρωποι)

Ερώτηση 2^η :

Δες τις δύο εικόνες και γράψε:

- Είναι ίδια τα 2 ανάκτορα στις **Μυκήνες** και στην Κνωσό;
- Τι διαφορετικό βλέπεις;
- Στις Μυκήνες ή στην Κνωσό νομίζεις ότι είχαν πιο πολλούς εχθρούς;

Εικόνα 1_ Ακρόπολη στις Μυκήνες και το ανάκτορο

Εικόνα 2_ Ανάκτορο της Κνωσού

2. ΜΥΚΗΝΑΪΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ: Η ΑΚΡΟΠΟΛΗ ΣΤΙΣ ΜΥΚΗΝΕΣ

Ανεβήκαμε στο λόφο της Ακρόπολης των Μυκηνών και μπαίνουμε μέσα...